Kansaneläkelaitoksen (Kelan) asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 3 luvun 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esityksessä (HE 174/2024 vp) ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia siten, että sairausvakuutuksen yksityisen hoidon ja tutkimuksen korvauksiin lisättäisiin oikeus korvaukseen hedelmöityshoidoista. Korvausoikeus olisi sairausperusteinen.

Lausunto

Kela kannattaa hedelmöityshoitojen palauttamista yksityisen sairaanhoidon korvausten piiriin. Hedelmöityshoidon korvattavuuden edellytyksiin ei esitetä tehtävän muutoksia tai tiukennuksia, joten kyse on nimenomaan korvattavuuden palauttamisesta. Lakimuutoksen toimeenpano on vaivatonta eikä vaadi Kelassa esimerkiksi järjestelmämuutoksia.

Sairausvakuutuksesta korvataan tarpeellisia sairaanhoidon kustannuksia. Tarpeellista sairaanhoitoa on vain hoito, joka voidaan etukäteen arvioida vaikuttavaksi. Hedelmättömyydelle tulee olla olemassa sairausperuste, jotta hedelmöityshoidosta voidaan myöntää korvaus. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, on hedelmöityshoitojen korvaamisessa tarkasteltu tarpeellista sairaanhoitoa pääosin samoin periaattein kuin julkisessa terveydenhuollossa ja soveltaen yleisesti hyväksyttyjä hoitokäytäntöjä. Korvaukset perustuvat lääketieteellisesti perusteltuun hedelmättömyyteen.

Hedelmöityshoitoihin suunnataan 2,5 miljoonaa euroa vuodessa, mikä merkitsee sitä, että hedelmöityshoitojen korvaustaksoja voidaan korottaa huomattavasti vuoden 2022 korvaustaksoista. Kuitenkin Kela toteaa, että hallituksen esityksessä esitettyä hedelmöityshoitojen korvausprosentin nousemista 40 %:iin ei voida suoraan esittää, sillä kyseinen luku on laskettu vuoden 2022 hedelmöityshoitokorvausten toimenpiteiden keskimääräisistä hinnoista. Perityt hinnat voivat vaihdella palveluntuottajakohtaisesti ja hintoja on voitu nostaa vuoden 2022 jälkeen. Kela vahvistaa hedelmöityshoitoon liittyvät tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden taksat sairausvakuutuslain 3 luvun 6 §:n perusteella. Vahvistettavat korvaustaksat perustuvat tutkimus- ja hoitotoimenpiteen laatuun, sen vaatimaan työhön ja aiheuttamaan kustannukseen, korvattavan palvelun hoidolliseen arvoon ja korvauksiin käytettävissä oleviin varoihin.

Stina Pirilä
etuuspäällikkö

Julia Särkkä
juristi